

EL CICLISME A L'ESCOLA:
"un esport saludable per a un món sostenible"

*

Unitats didàctiques d'Educació Física
Educació Primària i ESO

*

Josep Farrús Gozávez
Xavier D. Ràfols Simón
Estela Peris Rodríguez

Amb la col.laboració de Manel Herrando Mill, Dani Parramon i Joan Pastor

Gràfics i dibuixos Alba Martínez Lladó i Xavier D. Ràfols i Simón

EL CICLISME A L'ESCOLA: un esport saludable per a un món sostenible

Xavier D. Ràfols Simón
Estela Peris Rodríguez
Josep Farrús Gozálviz

Unitats Didàctiques d'Educació Física
Educació Primària Obligatoria
i ESO

ENTITATS COL·LABORADORES:

- FEDERACIÓ CATALANA DE CICLISME
- AJUNTAMENT DEL PRAT DE LLOBREGAT
- GENERALITAT DE CATALUNYA, Departament d'Ensenyament.
- DIPUTACIÓ DE BARCELONA
- UNIÓ DE FEDERACIONS ESPORTIVES DE CATALUNYA
- UNIÓ DE CONSELLS ESPORTIUS de Catalunya
- FAPAC

AGRAIMENTS:

al claustre de professors de l'IES Illa dels Banyols pel recolzament en l'inclusió d'aquest crèdit variable dins del currículum escolar.

al Departament de Medi Ambient de l'Ajuntament del Prat pel seu empeny decidit en el desenvolupament d'aquest crèdit.

al president de la Federació Catalana de Ciclisme i la seva comissió de promoció per apostar decididament per l'inclusió del ciclisme a les escoles.

© JOSEP FARRÚS I GOZÁLVEZ
XAVIER RÀFOLS SIMÓN
ESTELA PERIS RODRÍGUEZ

UNITAT DIDÀCTICA

L'Equilibri

Equilibri dinàmic:

- Equilibri de la bicicleta
- Equilibri del ciclista
- Pas estret guiat
- Mantenir l'equilibri en bicicleta
- Les argolles
- Salts
- Conduir d'esquenes
- Conducció lliure
- Manipular objectes
- Encistellar

Equilibri estàtic:

- Equilibri sobre la bicicleta
- Els acròbates
- Intercanvi de bicicletes
- Aixecar les rodes
- Salts sense pedalar
- Les estàtues
- Superar obstacles
- El Contrapes

Tècniques del Trial. L'equilibri, la base del Trial:

- Equilibri estàtic
- Equilibri dinàmic

EQUILIBRI DINÀMIC

EXERCICI 1: EQUILIBRI DE LA BICICLETA

- Col·locat al costat de la bicicleta, fer anar la bicicleta agafant-la pel seient.
  - ✓ **Variables de dificultat:**
    1. Correcció dels exercicis.
    2. Reduir l'espai disponible.
    3. Augmentar la velocitat.
    4. Jocs i competicions.
    5. Terrenys variats (asfalt, mullat, terra, grava, herba...).
  - ✓ **Variables d'execució:**
    1. Conduir individualment.
      - a. Un ciclista condueix varies bicicletes.
      - b. Varis ciclistes condueixen una bicicleta.
    2. Conduir per parelles.
      - c. Paral·lelament sols.
      - d. Paral·lelament agafats de la mà.
      - e. Paral·lelament agafats per l'esquena.
    3. Conduir en tríos, quàdrigues...
    4. En línia recta.
    5. Fent ziga-zaga (Slalom).
  - ✓ **Precaucions:**
    - a. Controlar les derrapades.
    - b. Procurar no volcar pel davant si es frena només pel davant.
  - ✓ **Metodologia:**
    - a. Observeu el nivell dels alumnes i agrupeu-los.
    - b. Execució: relleus en grups, competicions individuals, correcció per parelles.

EXERCICI 2: EQUILIBRI DEL CICLISTA

- Conduir per l'espai definit (camp de futbol sala) en totes direccions, sense topar amb els companys desplaçant-se de diferents formes.
  - ✓ **Variables d'execució:**
    1. Conduir individualment.
      - a. Impulsant-se amb els peus a terra, alternativa i simultàniament.
      - b. Pedalar amb una cama.
      - c. Pedalar per impulsos de pedal.
      - d. Pedalar drets sobre els pedals.
      - e. Impulsant-se tipus patinet.
      - f. Conduir amb una mà.
      - g. Conduir sense mans: (fer palmades, manipular objectes...).
      - h. Conduir a creativitat de l'alumne (superman, ajupits, per un costat...).
      - i. Un ciclista condueix varies bicicletes.
      - j. Varis ciclistes condueixen una bicicleta.
      - k. Creativitat de l'alumne...
    2. Conduir per parelles.
      - l. Paral·lelament agafats de la mà.
      - m. Paral·lelament agafats per l'esquena.
      - n. Paral·lelament sense mans.
      - o. Creativitat dels alumnes...
    3. Conduir en tríos, quàdrigues...
    4. En línia recta per un pas estret.
    5. Fent ziga-zaga (Slalom).
  - ✓ **Variables de dificultat:**
    1. Correcció dels exercicis.
    2. Reduir l'espai disponible.
    3. Augmentar la velocitat.

4. Jocs i competicions.
  5. Terrenys variats (asfalt, mullat, terra, grava, herba...).
- ✓ **Precaucions:**
    - a. Controlar les derrapades, frenades i maniobres brusques.
    - b. Procurar no volcar pel davant si es frena només pel davant.
  - ✓ **Metodologia:**
    - a. Observeu el nivell dels alumnes i agrupeu-los.
    - b. Execució: relleus en grups, competicions individuals, correcció per parelles.

EXERCICI 3: PAS ESTRET GUIAT

- Conduir per damunt d'un tauló de 15 a 20cm d'ample per 2 o 4m.de llarg. Si no disposeu d'un tauló marqueu a terra un carril de les dimensions esmentades.

Tauló o dues línies

- ✓ **Variables de dificultat:**
  - a. Correcció de l'exercici
  - b. Augmentar la velocitat
  - c. Major o menor amplada del pas estret
- ✓ **Variables d'execució:**
  - a. Pedalar amb diferents desenvolupaments.
  - b. Pedalar drets o asseguts
  - c. Conduir a creativitat de l'alumne.
- ✓ **Precaucions:**
  - a. Controlar les derrapades.
  - b. Procurar no volcar pel davant si es frena només pel davant.
- ✓ **Metodologia:**
  - a. Observeu el nivell dels alumnes i agrupeu-los.
  - b. Execució: relleus en grups, competicions individuals, correcció per parelles.

EXERCICI 4: MANTENIR L'EQUILIBRI EN MOVIMENT "sourplace"

- Travessar una pista en el major temps possible.
  - Baixar una rampa pronunciada el més a poc a poc possible.
- ✓ **Variables de dificultat:**
    1. Correcció dels exercicis.
    2. Reduir l'espai disponible.
    3. Jocs i competicions.
    4. Terrenys variats (asfalt, mullat, terra, grava, herba...).
  - ✓ **Variables d'execució:**
    1. Conduir individualment.
      - a. Un ciclista condueix varies bicicletes.
      - b. Varies ciclistes condueixen una bicicleta.
    2. Conduir per parelles.
      - c. Paral·lelament sols.
      - d. Paral·lelament agafats de la mà.
      - e. Paral·lelament agafats per l'esquena.
    3. Conduir en tríos, quàdrigues...
    6. En línia recta.
    7. Fent ziga-zaga (Slalom).
  - ✓ **Precaucions:**
    - a. Controlar les derrapades.
    - b. Procurar no volcar pel davant si es frena només pel davant.
  - ✓ **Metodologia:**
    - a. Observeu el nivell dels alumnes i agrupeu-los.
    - b. Execució: relleus en grups, competicions individuals, correcció per parelles.

EXERCICI 5: LES ARGOLLES

- Agafar unes argolles penjades d'una corda amb un llapis.
- ✓ **Variables de dificultat:**
  1. Correcció dels exercicis.
  2. Reduir l'espai disponible.
  3. Augmentar la velocitat.
  4. Jocs i competicions.
  5. Terrenys variats (asfalt, mullat, terra, grava, herba...).
- ✓ **Variables d'execució:**
  1. Conduir individualment.
    - a. Impulsant-se amb els peus a terra, alternativa i simultàniament.
    - b. Pedalar amb una cama.
    - c. Pedalar per impulsos de pedal.
    - d. Pedalar drets sobre els pedals.
    - e. Impulsant-se tipus patinet.
    - f. Conduir amb una mà.
    - g. Conduir sense mans: (fer palmades, manipular objectes...).
    - h. Conduir a creativitat de l'alumne (superman, ajupits, per un costat...).
  2. Conduir per parelles.
    - i. Paral·lelament agafats de la mà.
    - j. Paral·lelament agafats per l'esquena.
    - k. Paral·lelament sense mans.
    - l. Creativitat dels alumnes...
  3. Conduir en tríos, quàdrigues...
  4. En línia recta.
  5. Fent ziga-zaga (Slalom).
- ✓ **Precaucions:**
  - a. Controlar les derrapades, frenades i maniobres brusques.
  - b. Procurar no volcar pel davant si es frena només pel davant.
- ✓ **Metodologia:**
  - a. Observeu el nivell dels alumnes i agrupeu-los.
  - b. Execució: relleus en grups, competicions individuals, correcció per parelles.

EXERCICI 6: SALTS

- Saltar objectes diversos de diferents formes amb o sense impuls.
- ✓ **Variables de dificultat:**
  1. Correcció dels exercicis.
  2. Reduir l'espai disponible.
  3. Augmentar la velocitat d'execució.
  4. Jocs i competicions.
  5. Terrenys variats (asfalt, mullat, terra, grava, herba...).
- ✓ **Variables d'execució:**
  1. Formes d'execució.
    - a. De cara.
    - b. De costat.
    - c. Primer la roda del davant i després la del darrera.
  2. Variar l'alçada del salt.
- ✓ **Precaucions:**
  - a. Tenir cura que els objectes que hagin de saltar no provoquin ferides en cas de caiguda.
  - b. Procurar no volcar pel davant si es frena només pel davant.
- ✓ **Metodologia:**
  - a. Observeu el nivell dels alumnes i agrupeu-los.
  - b. Execució: relleus en grups, competicions individuals, correcció per parelles.

EXERCICI 7: CONDUIR D'ESQUENES

- Conduir d'esquenes per l'espai definit (camp de futbol sala) en totes direccions assegut al manillar. Per a fer el canvi de posició en marxa: primer girar la cintura i col·locar els peus als pedals del revés, després canviar les mans de posició al manillar i, finalment, seure al manillar.
- ✓ **Variables de dificultat:**
  1. Correcció dels exercicis.
  2. Reduir l'espai disponible.
  3. Augmentar la velocitat.
  4. Jocs i competicions.
- ✓ **Variables d'execució:**
  1. Conduir individualment.
  2. Transportar a la parella.
  3. En línia recta.
  4. Fent ziga-zaga (Slalom).
- ✓ **Precaucions:**
  - a. Controlar les maniobres brusques.
  - b. Procurar que l'espai en el que es realitzi l'exercici no hi hagi obstacles que puguin posar en perill als alumnes.
- ✓ **Metodologia:**
  - a. Observeu el nivell dels alumnes i agrupeu-los.
  - b. Execució: relleus en grups i competicions individuals.

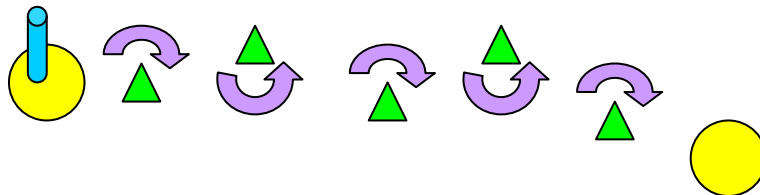
EXERCICI 8: CONDUIR LLIUREMENT

- Conduir per un espai reduït amb obstacles sense tocar els obstacles ni topiar amb els companys. S'elimina el que posi el peu a terra.
- ✓ **Variables de dificultat:**
  1. Correcció dels exercicis.
  2. Reduir l'espai disponible.
  3. Augmentar la velocitat.
  4. Jocs i competicions.
  5. Terrenys variats (asfalt, mullat, terra, grava, herba...).
- ✓ **Variables d'execució:**
  1. Conduir individualment.
    - a. Impulsant-se amb els peus a terra, alternativa i simultàniament.
    - b. Pedalar amb una cama.
    - c. Pedalar per impulsos de pedal.
    - d. Pedalar drets sobre els pedals.
    - e. Impulsant-se tipus patinet.
    - f. Conduir amb una mà.
    - g. Conduir sense mans: (fer palmades, manipular objectes...).
    - h. Conduir a creativitat de l'alumne (superman, ajupits, per un costat...).
    - i. Creativitat de l'alumne...
  2. Conduir per parelles.
    - j. Paral·lelament sols.
    - k. Paral·lelament agafats de la mà.
    - l. Paral·lelament agafats per l'esquena.
    - m. Paral·lelament sense mans.
    - n. Creativitat dels alumnes...
  3. Conduir en trios, quàdrigues...
- ✓ **Precaucions:**
  - a. Controlar les derrapades, frenades i maniobres brusques.
  - b. Procurar no volcar pel davant si es frena només pel davant.
- ✓ **Metodologia:**
  - a. Observeu el nivell dels alumnes i agrupeu-los.
  - b. Execució: relleus en grups, competicions individuals, correcció per parelles.

EXERCICI 9: DESPLAÇAMENTS AMB MANIPULACIÓ D'OBJECTES

- Agafar una ampolla situada en un punt marcat a terra i deixar-la en un altre punt. Durant el recorregut només podran conduir la bicicleta amb una mà, ja que a l'altra porten l'ampolla.

✓ **Variables de dificultat:**

1. Correcció dels exercicis.
2. Augmentar la velocitat.
3. Jocs i competicions.
4. Terrenys variats (asfalt, mullat, terra, grava, herba...).

✓ **Variables d'execució:**

1. Conduir individualment.
  - a. Impulsant-se amb els peus a terra, alternativa i simultàniament.
  - b. Pedalar amb una cama.
  - c. Pedalar per impulsos de pedal.
  - d. Impulsant-se tipus patinet.
  - e. Conduir sense mans: (fer palmades, manipular objectes...).
2. Conduir per parelles.
  - f. Paral·lelament agafats de l'objecte.
  - g. Paral·lelament agafats per l'esquena.
  - h. Paral·lelament sense mans.
  - i. Creativitat dels alumnes...
3. Conduir en tríos, quàdrigues...
4. En línia recta.
5. Fent ziga-zaga (Slalom).

✓ **Metodologia:**

- a. Observeu el nivell dels alumnes i agrupeu-los.
- b. Execució: relleus en grups, competicions individuals, correcció per parelles.

EXERCICI 10: ENCISTELLAR

- Fer un recorregut en línia recta conduint la bicicleta amb una mà i portant una pilota de tennis a l'altra. A l'arribar al punt marcat, llançar la pilota dins de la cistella sense posar peu a terra.

✓ **Variables de dificultat:**

1. Correcció dels exercicis.
2. Augmentar la distància del punt de llançament.
3. Augmentar la velocitat.
4. Jocs i competicions.
5. Terrenys variats (asfalt, mullat, terra, grava, herba...).

✓ **Variables d'execució:**

1. Individualment.
  - a. Impulsant-se amb els peus a terra, alternativa i simultàniament.
  - b. Pedalar amb una cama.
  - c. Pedalar per impulsos de pedal.
  - d. Pedalar drets sobre els pedals.
  - e. Impulsant-se tipus patinet.
  - f. Conduir sense mans: (fer palmades, manipular objectes...).
2. Per parelles.
  - g. Paral·lelament agafats de la mà.
  - h. Paral·lelament agafats per l'esquena.
  - i. Paral·lelament sense mans.
  - j. Creativitat dels alumnes...
3. Fent ziga-zaga (Slalom).

- ✓ **Precaucions:**
  - a. Controlar les frenades brusques.
  - b. Procurar no volcar pel davant si es frena només pel davant.
- ✓ **Metodologia:**
  - a. Observeu el nivell dels alumnes i agrupeu-los.
  - b. Execució: relleus en grups, competicions individuals, correcció per parelles.

EQUILIBRI ESTÀTIC

EXERCICI 1: EQUILIBRI A SOBRE DE LA BICICLETA

- Mantenir l'equilibri a sobre de la bicicleta sense desplaçar-se.
  - ✓ **Variables de dificultat:**
    1. Correcció dels exercicis.
    2. Jocs i competicions.
    3. Terrenys variats (asfalt, mullat, terra, grava, herba...).
  - ✓ **Variables d'execució:**
    1. Equilibri individual.
      - a. Sense frenar.
      - b. Amb la roda recolzada a la paret.
      - c. Per una rampa.
      - d. Sobre diferents parts de la bicicleta: pedals, rodes, el quadre.
      - e. Equilibri amb una mà.
    2. Variis ciclistes a sobre d'una bicicleta.
    3. Equilibri per parelles.
      - f. Paral·lelament agafats de la mà.
      - g. Paral·lelament agafats per l'esquena.
      - h. Dos ciclistes a sobre d'una bicicleta.
    4. Equilibri en tríos, quàdrigues...
  - ✓ **Precaucions:**
    - a. Procurar no volcar.
  - ✓ **Metodologia:**
    - a. Observeu el nivell dels alumnes i agrupeu-los.
    - b. Execució: competicions individuals i per equips.

EXERCICI 2: ACRÓBATES

- Mantenir l'equilibri a sobre de la bicicleta sense desplaçar-se fent figures (separar de l'eix de central una cama, un braç, el tronc i les seves combinacions).
  - ✓ **Variables de dificultat:**
    1. Correcció dels exercicis.
    2. Jocs i competicions.
  - ✓ **Variables d'execució:**
    1. Equilibri individual.
    2. Equilibri per parelles.
    3. Equilibri sobre diferents parts de la bicicleta: selló, quadre, pedals, manillar i les seves combinacions.

EXERCICI 3: INTERCANVI DE BICICLETES

- Formar parelles. Agafar amb una mà el manillar del contrari de manera que les dues direccions de la bicicleta estiguin alineades. A partir d'aquesta posició, fer l'intercanvi de bicicletes. És aconsellable que al principi facin aquest exercici recolçats a la paret i el moviments s'executin de forma independent, pas per pas, per tal de no perdre l'equilibri.

✓ **Variables de dificultat:**

1. Correcció dels exercicis.
2. Augmentar la velocitat d'execució.
3. Jocs i competicions.

✓ **Variables d'execució:**

1. Equilibri en tríos i quàdrigues.
2. Equilibri sobre diferents parts de la bicicleta: selló, quadre, pedals, manillar i les seves combinacions.

EXERCICI 4: AIXECAR LES RODES

- Realitzar equilibris amb la bicicleta sense pedalar. Per a l'aprenentatge d'aquesta tècnica específica proposem una progressió d'exercicis de menor a major dificultat:
  - Equilibri amb la roda del davant: amb els frens apretats, moure la roda del davant ambdós costats sense moure la del darrera, aprofitem aquests canvis per a equilibrar-nos.
  - Equilibri amb ambdues rodes: combinar de la mateixa manera moviments amb la roda del davant i la del darrera.
  - Cavallet: inclinar el cos enrera i aixecar la roda del davant.
  - Cavallet amb cop de pedal: el mateix exercici que l'anterior, però fer un cop de pedal en el moment de deixar un instant el fre del darrera.

EXERCICI 5: SALTS SENSE PEDALAR

- Salts:
  - Amb la roda del davant al damunt d'un esglaó d'uns 50cm, fer moviments laterals.
  - Amb les dues rodes, desplaçar-se fent salts.
- Pujar i baixar escales fent salts.

✓ **Variables de dificultat:**

1. Correcció dels exercicis.
2. Augmentar la velocitat.
3. Sobre diferents superfícies.
4. Jocs i competicions.

✓ **Precaucions:**

- a. Controlar les caigudes i procurar no volcar.

✓ **Metodologia:**

- a. Observeu el nivell dels alumnes i agrupeu-los.
- b. Execució: relleus en grups, competicions individuals, correcció per parelles.

EXERCICI 6: LES ESTÀTUES

- Circular per tot l'espai en tots els sentits sense topar amb els companys. En sentir el senyal mantenir-se en equilibri durant uns segons sense posar peu a terra ni recolzar-se als altres o a la paret.
- ✓ **Variables de dificultat:**
  1. Correcció dels exercicis.
  2. Reduir l'espai disponible.
  3. Augmentar el temps que s'han de mantenir en equilibri.
  4. Jocs i competicions.
  5. Terrenys variats (asfalt, mullat, terra, grava, herba...).
- ✓ **Variables d'execució:**
  1. Equilibri individual.
    - a. Utilitzant els frens.
    - b. Sense frenar.
    - c. Amb la roda recolzada a la paret.
    - d. Sobre diferents parts de la bicicleta: pedals, rodes, el quadre.
    - e. Equilibri amb una mà, una cama.
  2. Equilibri per parelles.
    - f. Paral·lelament agafats de la mà.
    - g. Paral·lelament agafats per l'esquena, la cintura.
    - h. Paral·lelament sense agafar-se.
  3. Equilibri en tríos, quàdrigues...

- ✓ **Precaucions:**
  - a. Procurar no volcar.
- ✓ **Metodologia:**
  - a. Observeu el nivell dels alumnes i agrupeu-los.
  - b. Execució de competicions individuals, per parelles o equips.

EXERCICI 7: SUPERAR OBSTACLES

- Col·locar una filera d'obstacles separats uns 5 metres. De manera individual, sortejar els obstacles mantenint l'equilibri durant 10 segons davant de cada obstacle.
- ✓ **Variables de dificultat:**
  - 1. Correcció dels exercicis.
  - 2. Reduir l'espai entre els obstacles.
  - 3. Augmentar el temps d'execució.
  - 4. Jocs i competicions.
  - 5. Terrenys variats (asfalt, mullat, terra, grava, herba...).
- ✓ **Variables d'execució:**
  - 1. Equilibri individual.
    - a. Utilitzant els frens.
    - b. Sense frenar.
    - c. Equilibri amb una mà, una cama.
- ✓ **Precaucions:**
  - a. Procurar no volcar.
- ✓ **Metodologia:**
  - a. Observeu el nivell dels alumnes i agrupeu-los.
  - b. Execució de competicions individuals, per parelles o equips.

EXERCICI 8: CONTRAPES

- Marcar un punt intermig a la pista. Els alumnes han de fer un recorregut fins al punt marcat, aturar-se i deixar caure la bicicleta cap a una banda (sense posar cap peu a terra, ja que els peus quedaran un damunt de la biela i l'altre damunt del quadre). Una vegada la bicicleta estigui a terra, es tracta de tornar-la a aixecar i ser capaç d'iniciar de nou la marxa.
- ✓ **Variables de dificultat:**
  - 1. Correcció dels exercicis.
  - 2. Augmentar la velocitat d'execució.
  - 3. Jocs i competicions.
- ✓ **Precaucions:**
  - a. Controlar les derrapades.
  - b. Procurar no volcar pel davant si es frena només pel davant.
- ✓ **Metodologia:**
  - a. Observeu el nivell dels alumnes i agrupeu-los.
  - b. Execució: relleus en grups, competicions individuals, correcció per parelles.

TÈCNiques DEL TRIAL. L'EQUILIBRI, LA BASE DEL TRIAL.

Mantenir l'equilibri a sobre d'una bicicleta és molt senzill si tenim en compte la velocitat. La velocitat és la que ajuda als corredors de pista a no caure's dels peralts. Ara bé mantenir l'equilibri a sobre de la bicicleta estant parat o sortejant obstacles és una altra cosa.

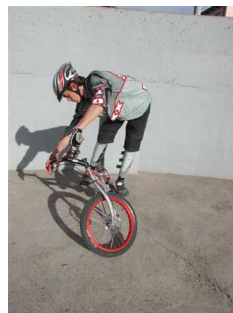
L'equilibri és la base del Trial, tot practicant que tingui una conducció equilibrada és símptoma d'una conducció òptima per a superar obstacles, el seu rendiment serà millor estalviant maniobres innecessàries i energia.

És important treballar l'equilibri des de petit acostumant al cos a perfeccionar el sentit de l'equilibri.

Explicarem uns exercicis molt simples per a practicar aquesta tècnica. Millor si es disposa d'una bicicleta de Trial de 20 o de 26 polzades. Si no disposeu d'aquesta es pot practicar amb la vostra bicicleta de muntanya, posant el plat petit i pinyó gran.

La posició aconsellada a sobre de la bicicleta serà dret (mai asseguts) de forma relaxada i poc rígida, s'ha de jugar molt amb el balanç del cos, és a dir, si la bicicleta se'n va cap a l'esquerra el cos ha d'anar cap a la dreta i a l'inrevés. Per a fer-ho correctament utilitzarem els peus, els turmells, els genolls, les caderes, tot el tronc, en resum, intervenen en general quasi totes les articulacions del cos. Les hem de moure, flexionar i estendre cap a un costat o cap a l'altra en tot moment per a intentar mantenir el centre de gravetat al centre de la bicicleta.

S'ha de tenir en compte la posició dels pedals que ha d'estar de forma paral·lela al terra, un davant i l'altre darrera. A l'iniciar aquesta tècnica és indiferent utilitzar el pedal dret o l'esquerra davant, es tindrà en compte el costat dominant. Utilitzar ambdós pedals per a aquesta tècnica.

El manillar l'agafem per l'extrem per a que ens doni més estabilitat i sempre mantindrem un dit a sobre de la palanca de fre davanter i posterior. Generalment, s'utilitza el dit índex, però hi ha qui utilitza el dit del cor. Els altres dits, juntament amb el polze, agafen el manillar.

EL CICLISME A L'ESCOLA: un esport saludable per a un món sostenible

Xavier D. Ràfols Simón
Estela Peris Rodríguez
Josep Farrús Gozávez

Unitats Didàctiques d'Educació Física
Educació Primària Obligatoria
i ESO

No hem d'oblidar que per a millorar aquesta tècnica, també és important mantenir la concentració al realitzar els exercicis.

L'equilibri requereix paciència i moltes hores de pràctica; a continuació planteguem alguns exercicis que ajuden a perfeccionar-lo.

Aquests exercicis és millor realitzar-los en un lloc amb una mica de pendent, de baixada només utilitzem els frens i de pujada ens impulsem amb els pedals.

EXERCICIS D'EQUILIBRI ESTÀTIC.

EXERCICI 1: Recolzar la roda davantera a la pared. Amb el manillar girat aconseguim que la bicicleta tingui més base. Com més tancats estem més fàcil serà l'exercici.

D'aquesta manera tenim tres punts de recolçament: la roda de darrera recolzada al terra i la davantera recolzada al terra i a la pared. És molt important mantenir els pedals ambdós a la mateixa alçada i amb el davanter (sigui el dret o l'esquerre) apliquem la força. Els dits, preferiblement l'índex, han d'estar a sobre de les palanques de fren per a evitar qualsevol moviment de la bicicleta. Aguantar el màxim temps.

EXERCICI 2: La segona fase d'aquest exercici és realitzar exactament el mateix, però sense utilitzar la pressió que exercim a sobre del pedal que tenim adelantat ajudant-nos només del balanç i moviment del cos i dels frens per a mantenir la bicicleta estàtica.

EL CICLISME A L'ESCOLA: un esport saludable per a un món sostenible

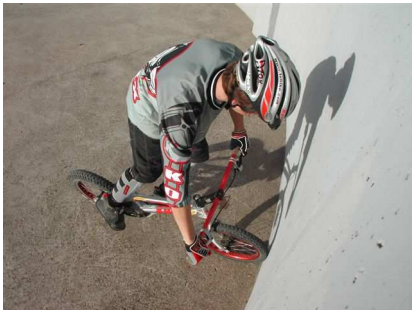
Xavier D. Ràfols Simón
Estela Peris Rodríguez
Josep Farrús Gozávez

Unitats Didàctiques d'Educació Física
Educació Primària Obligatoria
i ESO

EXERCICI 3: realitzar exactament el mateix, però sense utilitzar els frens. Ens ajudem només del balanç, del moviment del cos i de la pressió que puguem exercir a sobre del pedal davanter per a mantenir la bicicleta sense moviment.

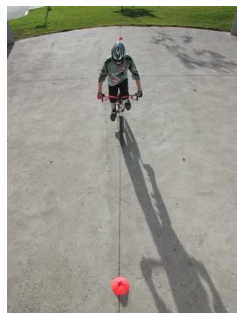
A mida que anem progressant podem intentar no girar tant el manillar fins aconseguir una posició de la bicicleta totalment recta, perpendicular a la paret. Més endavant podem intentar realitzar els exercicis sense la paret.

EXERCICIS D'EQUILIBRI DINÀMIC.

EXERCICI 1: CÀRREGA I DESCÀRREGA DEL PEDAL.

Traçar una línia imaginària recta de 15m aproximadament marcada d'un con a l'altre. Intentar arribar d'un a l'altre el més lent i recte possible. Primerament es pot donar un gir complet dels pedals i, a mesura que anem perfeccionant la tècnica, només utilitzar el pedal que es tingui adelantat per a impulsar-nos sense donar completament tot el gir dels pedals.

EL CICLISME A L'ESCOLA: un esport saludable per a un món sostenible

Xavier D. Ràfols Simón
Estela Peris Rodríguez
Josep Farrús Gozávez

Unitats Didàctiques d'Educació Física
Educació Primària Obligatòria
i ESO

EXERCICI 2: amb 10 cons marcar una ziga-zaga i intentar realitzar-la utilitzant el mínim espai. Primer provar-ho donant girs complets dels pedals, després impulsar-se només amb el pedal que tenim adelantat sense donar completament tot el gir dels pedals.

EXERCICI 3: amb 5 cons separats 2,5 metres l'un de l'altre traçar una línia recta. A l'alçada de cada con intentar parar i mantenir l'equilibri durant un temps marcat. Per a reempendre la marxa cap al següent con s'ha de tenir en compte la posició del pedal de manera que estigui carregat per a poder arrencar. En el moment de la parada s'ha de girar la roda davantera cap a un costat de manera que el centre de gravetat de la bicicleta estigui més obert i sigui més fàcil mantenir-se quiet. D'aquesta manera aconseguim que la bicicleta tingui més base de sustentament. Inclús podem provar de girar a dreta i esquerra sense parar el manillar.

EXERCICI 4: buscar una vorera sense adoquins. Passar per sobre de la vorera. En aquest exercici és molt important el balanç i el moviment del cos. La vista sempre ha d'estar fixada entre un i dos metres per davant de la roda davantera.

Forma d'execució: posar un dels pedals abaix del tot amb el peu a sobre i l'altre cama fora del pedal.

El mateix exercici es pot realitzar en pujada o baixada i buscant voreres més estretes.

Tenir en compte:

- Posició alineada dels pedals.
- Posició dels dits a sobre de les palanques de fre.
- Donar presió o un cop de pedal quan notem que la bicicleta es mou.
- Tenir girada la roda davantera.